

Der er neppe her paa Sjælland noget Mejeri, der har under 20,000 Kr. staaende paa den Maade, der er adskillige, der have op mod 50,000 Kr. Endvidere er der ogsaa Æggsalgsforeninger og Assuranceforeninger og mange andre Fællesforeninger, der have Penge staaende i Sparekassen. Selv den allerstørste Post, der findes, paa 217,000 Kr., er en Fællessum, den tilhører, saa vidt jeg ved, en Brandkasse for mindre Landbygninger. Det er altsaa virkelig Smaaafolk, det her drejer sig om. Man har sagt, at denne Virkemaade for en Sparekasse er forældet. Naa, ja, maaske. Men saa meget er vist, at det er en af de gode gamle Ting, som det fra et konservativt Synspunkt set er værd at holde fast ved. Thi der er ingenting, som i den Grad har bidraget til at fremme Spar-sommeligheden blandt den sjællandske mindre Landbefolkning som netop den Maade, hvorpaa Sparekassen virker, og det er for os, som kende Virkningerne deraf og have set al den Velsignelse, det har bragt i saa mange Tusind smaa Hjem, en meget væsentlig Grund til at ønske Virksomheden fortsat og Sparekassen genrejst.

Jeg skal ikke komme ind paa den økonomiske Side af Sagen, men jeg kan ikke lade være overfor det ærede 5te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) at gøre opmærksom paa, at naar man har hjulpet de københavnske Banker, er der kommet et moralsk og om man vil politisk Moment til, som det fra konservativ Side vil være en stor Fejl at overse. Det er jo ikke alene københavnske Sparere, som have Penge i de københavnske Banker, men det gælder jo ogsaa mange Kapitalister, som lokkes af høje Rente, ude paa Landet. Jeg tror, at der næsten i hvert eneste Sogn er Landsbyfolk, som have Penge staaende i de havarerede københavnske Banker. Og de have faaet alle Pengene, det ved hvert Barn i Kommunen. Men saa kunne de Smaaafolk derude, som have Penge i Sparekassen, ikke forstaa, hvorfor Haanden skal slaas af dem. Det har moralsk Betydning, for det vil let af Smaaafolk forstaas saaledes, at der fra Statens Side gøres Uret mod dem, og at der her er en Brøst i Samfundet. Socialdemokraterne sige atter og atter, at Samfundforholdene foretatte de smaa i Samfundet. Jeg kan ikke med min bedste Villie se rettere end, at hvis det høje Ting nu stiller alle disse Tusinder af Smaaafolk væsentlig anderledes end Indskydere i Banken — for det berører Tusinder af Hjem, lige fra Skolebørnene til de gamle, som have lagt lidt til Side for

at have lidt i deres Alderdom — ville de faa den Tro, og det vil komme til at staa som et Vidnesbyrd om, at Socialdemokraterne have Ret i deres Paastand, og Landstinget bør ikke skabe Betingelse for en saadan Opfattelse. Dette høje Tings Hovedopgave skulde jo være — det er hævdet saa tit, og det er ogsaa rigtigt — at værne om den sunde og sande Konservatisme i Folket. Men slaar man nu Haanden af alle disse Mennesker, er det i Sandhed ikke at værne om den sunde og gode Konservatisme, men det vilde tværtimod være det samme som at føre alle disse mange Smaaafolk lige lukket ud i Konservatismens Modsætning. Det vil jeg meget stærkt advare imod. Jeg vil meget bede det høje Ting om at undergive denne Side af Sagen en nøje Prøvelse, inden man gaar til en Afgørelse, som vil ende der, og som vil faa en politisk Rækkevidde, som ingen i dette Øjeblik kan overse. Jeg tror, at der i moralsk og politisk Henseende vil blive slaaet saa meget i Stykker, at det maaske aldrig kan heles igen.

Jørgen Berthelsen: Med Hensyn til selve den foreliggende Sag skal jeg ganske kort tillade mig saa indtrængende som jeg kan at anbefale, at man bidrager til, at denne Sag i Overensstemmelse med de Udtalelser, der ere komne fra det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal), løses paa en saadan Maade, at der sker saa faa Ulykker som muligt. Jeg har egentlig blot forlangt Ordet, fordi jeg gerne vilde have Lov til, inden denne Sags 1ste Behandling slutter, at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af de Udtalelser, som faldt fra det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs) under Finanslovens 1ste Behandling vedrørende Sparekassen. Jeg skal ikke give Anledning til nogen længere Debat om dette Spørgsmaal, men jeg vilde gerne som Medlem af Reformpartiet have Lov til at sige, at naar det ærede Medlem synes at ville gøre denne Sag til en Partisag, har paa den anden Side den Forhandling, som har været ført her i Dag, glædet mig overordentligt, idet det ærede 5te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) som Ordfører for den Gruppe, hvis Formand det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs) er, ikke med et eneste Ord har omtalt denne Sag som en Partisag. Jeg var bedrøvet over, at det ærede Medlem for 10de Kreds i sin Tid vilde drage denne Sag frem paa den Maade, som sket er. Det er fra flere Sider blevet sagt — og det er rigtigt — at